



Brüssel, 9.9.2015
COM(2015) 451 final

2015/0209 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia,
Kreeka ja Ungari toetamiseks**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Euroopa rände tegevuskava

Euroopa Komisjon esitas 13. mail 2015 põhjaliku Euroopa rände tegevuskava,¹ milles ta visandas ühelt poolt viivitatatud meetmed, mida komisjon kavatseb soovitada, et reageerida Vahemere piirkonna kriisiolukorrale, ning teiselt poolt keskmise ja pika perspektiivi algatused, mida on vaja, et pakkuda struktuurilisi lahendusi rände paremaks haldamiseks kõigis selle aspektides.

Viivitatatud meetmete osana teatas komisjon, et mai lõpuks esitab ta ettepaneku mehhanismi kohta, mis käivitaks Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikli 78 lõikes 3 ette nähtud hädaolukordadele reageerimise süsteemi. Tegevuskavas tõdeti, et liikmesriikide varjupaigasüsteemid on praegu enneolematu surve all ja et saabujate arvukuse tõttu, eelkõige piiriliikmesriikides, on nende vastuvõtmis- ja menetlemisvõimekus juba praegu ammendumas. Tegevuskavas teatati, et ettepanek kohaldada artikli 78 lõiget 3 hõlmab ajutist kava ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute jaotamiseks, et tagada kõigi liikmesriikide õiglane ja tasakaalustatud osalemine selles ühisel jõupingutuses. Tegevuskava lisas esitati ümberjaotamiskvoodid, mis põhinevad tegevuskavas nimetatud kriteeriumidel (SKP, rahvaarv, töötuse määr ning varasemate varjupaigataotlejate ja ümberasustatud pagulaste arv).

Tegevuskavas rõhutati, et kiire reageerimine praegusele kriisile Vahemere piirkonnas peab saama mudeliks sellele, kuidas EL reageerib tulevastele kriisidele, kui surve alla satub ükskõik milline osa ühisest välispiirist idas või läänes, põhjas või lõunas.

1.2. ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 3 kohaldamine Itaalia, Kreeka ja Ungari suhtes

Osana ühisest varjupaigapoliitikast sätestatakse ELi toimimise lepingu artikli 78 lõikes 3 konkreetne õiguslik alus hädaolukordadega tegelemiseks. See põhineb Euroopa Komisjoni ettepanekul ja võimaldab nõukogul pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist võtta täiendavaid meetmeid, et aidata liikmesriike, kes seisavad silmitsi hädaolukorraga, mis seisneb ootamatus kolmandate riikide kodanike sissevoolus ühte või mitmesse liikmesriiki. Artikli 78 lõikes 3 kavandatud täiendavad meetmed on olemuselt erakorralised. Need võetakse kasutusele vaid juhul, kui kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevoolu korral tekivad liikmesriigi/liikmesriikide varjupaigasüsteemi(de)s piisavalt kiireloomulised ja rasked probleemid.

Vahemerel hiljuti toimunud tragöödiate valguses esitatud Euroopa rände tegevuskava, Euroopa Ülemkogu 2015. aasta aprilli ja juuni avaldused¹ ning Euroopa Parlamendi resolutsioon² jagavad seisukohta, et piiriäärsed liikmesriigid vajavad konkreetset ja kiiret abi ning et vaja on tugevdada liidusisest solidaarsust ja konkreetseid ettepanekuid enim mõjutatud liikmesriikide toetamiseks.

¹ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine (23. aprill 2015), avaldus, EUCO 18/15; Euroopa Ülemkogu kohtumine (25.–26. juuni 2015), ülemkogu järeldused, EUCO 22/15.

² P8_TA(2015)0176, 28. aprill 2015.

Nõukogu jõudis 20. juulil 2015 kokkuleppele üldises lähenemisviisis otsuse eelnõu puhul, millega kehtestatakse ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise mehhanism³. Samal päeval võtsid nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajad ühehäälselt vastu resolutsiooni, mille kohaselt paigutatakse Kreekast ja Itaaliast ümber 40 000 ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavat inimest. Kahe aasta jooksul paigutatakse Itaaliast ümber 24 000 inimest ja Kreekast 16 000 inimest.

Pärast seda nõukogu kokkulepet on rändeolukord Vahemere piirkonna kesk- ja idaosas veelgi enam pingestunud. Rändajate ja põgenike vood on suvekuudel rohkem kui kahekordistunud, mis on andnud põhjust uue ümberpaigutamismehhanismi käivitamiseks, et leevendada survet Itaaliale, Kreekale, aga ka Ungarile. Statistiline teave 2015. aasta 1. jaanuarist kuni 31. juulini ebaseaduslikult liikmesriikidesse saabunud kolmandate riikide kodanike, sh ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavate arvu kohta, kinnitab vastavat rändesurvet Itaaliale ja Kreekale ning näitab edasiliikumist läbi Euroopa üle Ungari-Serbia piiri, mis tekitab erakorralise surve Ungaris.

Frontexi 2015. aasta 1. jaanuari kuni 30. augusti andmete kohaselt on Vahemere piirkonna kesk- ja idaosas marsruudid ning Lääne-Balkani marsruut peamised ELi piiri ebaseadusliku ületamise alad, mille arvele langeb 99 % kõigist ELi piiri ebaseaduslikest ületamistest. Frontexi andmed näitavad ka seda, et Lääne-Balkani marsruudi arvele jääb rohkem kui 30 % kõigist ebaseaduslikest piiriületamistest, mis on 2015. aastal seni avastatud ja millest enamik on toimunud üle Kreeka välispiiri. Enamik Vahemere piirkonna keskosa marsruudi kaudu saabunutest on Süüriast ja Eritreast pärit põgenikud, kelle varjupaigataotluste esimesel korral rahuldamise määr oli Eurostati andmeil 2015. aasta esimeses kvartalis üle 75 %. Vahemere piirkonna idaosas ja Lääne-Balkani marsruudil saabuval rändajal pärinevad enamuses Süüriast ja Afganistanist.

Olukord Vahemere piirkonna idaosas piiril pingestus 2015. aasta juulis ja augustis märgatavalt: ainuüksi Kreekasse saabus Põhja-Egeuse ja Dodekaneeside (eelkõige Kosi ja Lesbos) kaudu ning üle Kreeka-Türgi piiri 137 000 ebaseaduslikku rändajat. Samal perioodil saabus Itaaliasse Vahemere piirkonna keskosa kaudu rohkem kui 42 000 ebaseaduslikku rändajat ja Ungarisse üle Ungari-Serbia piiri 78 472 ebaseaduslikku rändajat.

Kreekale laekus 2015. aasta 1. jaanuarist kuni 31. juulini 7 475 rahvusvahelise kaitse taotlust. See on 30 % suurem kui taotluste arv samal perioodil 2014. aastal (5 740). Itaalia sai sama perioodi jooksul 39 183 rahvusvahelise kaitse taotlust ja Ungari 98 072, mis on võrreldes 2014. aastaga vastavalt 27 % (30 755) ja 1 290 % (7 055) suurem.

Lääne-Balkani marsruudil Ungarisse saabujate rahvusliku koosseisu muutus 2015. aasta algusest ja saabujate arvu märkimisväärne kasv suvekuude jooksul tähistavad uut erakorralist olukorda, mis vastab artikli 78 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele. Sellel marsruudil saabuvate Süüria kodanike arvu märkimisväärne suurenemine osutab, et saabujad vajavad suure tõenäosusega rahvusvahelist kaitset. Saabujate arvu eksponentsiaalne kasv lühikese aja jooksul on pärssinud Ungari suutlikkust anda piisavaid ressursse tänapäeva nõuetele vastava vastuvõtuvõime ja varjupaiga andmise protsesside tagamiseks. Selle tulemusena andis komisjon Ungarile hädaabi Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ning Sisejulgeolekufondist. Hoolimata sellest akuutest abivajadusest toimub peamiselt edasiliikumine Austria ja Saksamaa suunas ning Ungari on muutunud transiidiriiigiks enamikule rändajatele, kes eelistavad mitte jätkata oma taotluse menetlemist ja mitte taotleda rahvusvahelist kaitset Ungaris. Samalaadseid rändetreende võib näha nii Kreekas kui ka Itaalias. Seega on edasised meetmed ümberpaigutamiseks nimetatud kolmest liikmesriigist

³ 3405. justiits- ja siseküsimuste nõukogu – nõukogu dokument 11097/15.

neile koondunud rändesurve tõttu õigustatud, ning asjaolu, et enamik ELi välispiiridele saabuvaid isikuid otsivad kaitset mujal, kuna Itaalias, Kreekas ja Ungaris leiavad nad end probleemses olukorras.

Itaalia ja Kreeka geograafiline asend ja jätkuvad konfliktid nende vahetus naabruses asuvates piirkondades muudavad need riigid lähitulevikus ikkagi teistest liikmesriikidest haavatavamaks, sest eeldatavasti jätkub enneolematu rändajate vool nende territooriumile. Suurenenud rändesurvest tulenevad välised asjaolud koos varjupaigasüsteemide struktuursete puudustega muudavad üha küsitavamaks nende riikide suutlikkuse selle surveolukorraga asjakohasel viisil toime tulla.

Seetõttu on Itaalia ja Kreeka rändealane olukord praegu enneolematu ja surve, mis avaldub nende võimele töödelda rahvusvahelise kaitse taotlusi ja luua ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavatele isikutele asjakohaseid vastuvõtutingimusi ja lõimumisvõimalusi nõuab solidaarsuse ülesnäitamist kõigilt liikmesriikidelt.

Komisjon jätkab rändevoogude arengu hoolikat jälgimist kõigis liikmesriikides. Seetõttu võib tulevikus samalaadseid meetmeid olla tarvis ka teistes liikmesriikides, kes võivad end leida kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevoolu põhjustatud hädaolukorras. See hõlmab võimalikke tulevikumeetmeid, kui olukord Ida-Ukrainas peaks veelgi halvenema.

ELi institutsioonid ja peamised osalejad on oma üldisi vaateid antud teema kohta juba väljendanud. Euroopa Ülemkogu kohustus oma 23. aprilli 2015. aasta avalduses arutama võimalusi korraldada hädaolukorras ümberpaigutamist kõigi liikmesriikide vahel vabatahtlikkuse alusel. Euroopa Parlament kutsus oma 28. aprilli 2015. aasta resolutsioonis nõukogu üles kaaluma ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 3 kohaldamist.

ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet⁴ on kutsunud ELi üles kasutama ELi-siseseid solidaarsusmehhanisme, et toetada eelkõige Kreekat ja Itaaliat ning paigutada merel päästetud Süüria põgenikud õiglase jaotuskvoodi alusel ümber erinevatesse riikidesse üle kogu Euroopa. Rahvusvahelist kaitset vajavate isikute ümberpaigutamise kohta on oma seisukoha avaldanud ka valitsusväline sektor⁵.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

2.1. Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepaneku eesmärk on kehtestada rahvusvahelise kaitse valdkonnas Itaalia, Kreeka ja Ungari abistamiseks ajutised meetmed, et need riigid saaksid tõhusalt tegeleda praegu toimuva kolmandate riikide kodanike märkimisväärse sissevooluga nende territooriumile, mis paneb nende varjupaigasüsteemid surve alla.

Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed hõlmavad ajutist erandit määruse (EL) nr 604/2013 artikli 13 lõikes 1 sätestatud kriteeriumist ja menetluslikke samme, sh tähtaegasid, mis on sätestatud nimetatud määruse artiklites 21, 22 ja 29. Määruses (EL) nr 604/2013 sätestatud õiguslikke ja menetluslikke kaitsemeetmeid, sh õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, kohaldatakse käesoleva otsusega hõlmatud varjupaigataotlejate suhtes ka edaspidi.

⁴ ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ettepanekud praegu ja tulevikus meritsi saabuvate varjupaigataotlejate, põgenike ja rändajate probleemiga tegelemiseks, märts 2015, kättesaadav järgmisel aadressil: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Vt näiteks Euroopa Põgenike ja Pagulaste Nõukogu kümnest punktis koosnev kava, et hoida ära surmajuhtumeid merel; kättesaadav järgmisel aadressil: www.ecre.org.

Kooskõlas artikli 78 lõikega 3 peavad liikmesriigi abistamiseks võetavad meetmed olema ajutised. Samal ajal ei tohiks nende meetmete kestus olla liiga lühike, et oleks tagatud võetavate meetmete reaalne mõju ning Itaalia, Kreeka ja Ungari saaksid rändajate sissevooluga toimetulekuks tegelikku abi. Seetõttu tehakse ettepanek kohaldada käesolevas ettepanekus ette nähtud ajutisi meetmeid 24 kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumisest.

Käesolevas ettepanekus kavandatud ajutised meetmed käsitlevad eelkõige esmapilgul ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavate rahvusvahelise kaitse taotlejate ümberpaigutamist Itaaliast, Kreekast ja Ungarist teistesse liikmesriikidesse.

Teised liikmesriigid, kes on ettepanekus määratletud kui „ümberpaigutamise sihtliikmesriigid”, vastutavad sestpeale ümberpaigutatava isiku taotluse läbivaatamise eest. Taotlus vaadatakse läbi vastavalt eeskirjadele, mis on kehtestatud direktiiviga 2011/95/EL ja direktiiviga 2005/85/EÜ ning alates 20. juulist 2015 direktiivi 2005/85/EÜ asendava direktiiviga 2013/32/EL. Vastuvõtutingimused peavad olema kooskõlas eeskirjadega, mis on kehtestatud direktiiviga 2003/9/EÜ ning alates 20. juulist 2015 direktiivi 2003/9/EÜ asendava direktiiviga 2013/33/EL.

Ettepanekus esitatakse Itaaliast, Kreekast ja Ungarist ümberpaigutatavate varjupaigataotlejate arvuline eesmärk, mis on vastavalt 15 600, 50 400 ja 54 000, ja lisades on esitatud kaks jaotuskvooti, mille abil määratakse kindlaks vastavalt kas Itaaliast, Kreekast või Ungarist teistesse liikmesriikidesse ümberpaigutatavate varjupaigataotlejate arv. Jaotus Itaalia, Kreeka ja Ungari vahel põhineb sellel, kui suur on vastavalt Itaaliasse, Kreekasse ja Ungarisse ebaseaduslikult sisenenud piiriületajate koguarvust nende osakaal, kes vajavad ilmselt rahvusvahelist kaitset. Selles võetakse arvesse ka ebaseaduslike piiriületuste arvu järsku kasvu 2015. aasta jooksul ning eriti juulis ja augustis Ungaris, samuti juulis ja augustis Kreekas ning püsivalt suurt piiriületuste arvu juulis ja augustis Itaalias. Ettepaneku kohaselt ei peaks Itaalia, Kreeka ja Ungari ise ümberpaigutamise sihtliikmesriikideks olema. Itaaliast, Kreekast ja Ungarist ümberpaigutatavad 120 000 varjupaigataotlejat moodustavad ligikaudu 62 % Itaaliasse ja Kreekasse 2015. aasta juulis ja augustis ning Ungarisse 2015. aasta jooksul ebaseaduslikult sisenenud ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute koguarvust. Ungari puhul on tehtud ettepanek paigutada ümber 54 000 rahvusvahelise kaitse taotlejat; käesoleva aasta juuli lõpuks oli Ungaris esitatud 98 072 taotlust. Seega kujutab käesoleva otsusega kavandatav ümberpaigutamismeede endast koormuse õiglast jagamist ühelt poolt Itaalia, Kreeka ja Ungari ning teiselt poolt teiste liikmesriikide vahel.

Ettepanekuga nähakse ette, et kui erandjuhtudel teatab liikmesriik komisjonile, et ta ei suuda nõuetekohaselt õigustatud põhjustel, mis on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud ELi põhiväärtustega, ajutiselt osaleda täielikult või osaliselt taotlejate ümberpaigutamises ühe aasta jooksul, peaks see liikmesriik selle asemel andma rahaline panuse ELi eelarvesse summas 0,002 % SKPst, millega toetatakse kõigi teiste liikmesriikide jõupingutusi toimetulekuks kriisiolukorraga ja tagajärgedega, mis tulenevad sellise liikmesriigi mitteosalemisest ümberpaigutamises. Osalise osalemise korral ümberpaigutamises vähendatakse kõnealust summat vastavalt. See summa tuleks eraldada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi sihtotstarbelise tuluna.

Tuleb tagada, et solidaarsus suure surve all oleva liikmesriigiga ei mõjutaks ümberpaigutamist vajavate inimeste arvu. Seepärast tuleks jaotuskvoodi kohased eraldised, mis on ette nähtud liikmesriigile, kes on esitanud teate, mille komisjon on heaks kiitnud, ümber jagada teiste liikmesriikide vahel.

Selleks et tagada ümberpaigutamise rakendamiseks ühetaolised tingimused juhul, kui üks või mitu liikmesriiki ei osale taotlejate ümberpaigutamises, tuleks komisjonile anda rakendamise volitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu

16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes. Selleks et jagada taotlejate ümberpaigutamises mitteosaleva liikmesriigi jaoks ettenähtud jaotuskvoodi kohased eraldised ülejäänud liikmesriikide vahel, tuleb kasutada kontrollimenetlust, kuna selline ümberjaotamine avaldab olulist mõju vastavalt määruse (EL) nr 182/2011 artikli 2 lõike 1 punktile a.

Käesolevas otsuses sätestatud ümberpaigutamismenetluse kohaldamisala on piiratud kahest aspektist.

Esiteks tuleb käesolevat otsust ettepaneku kohaselt kohaldada ainult nende taotlejate suhtes, kes esmapilgul vajavad ilmselgelt rahvusvahelist kaitset. Sellised varjupaigataotlejad on käesoleva otsuse kohaselt need, kelle kodakondsuse puhul on Eurostati andmetel keskmine taotluste rahuldamise määr ELi tasemel üle 75 %.

Teiseks kohaldataks käesolevat otsust ettepaneku kohaselt ainult nende varjupaigataotlejate suhtes, kelle puhul Itaalia, Kreeka või Ungari oleks kooskõlas määruses (EL) nr 604/2013 määratletud vastuvõtukriteeriumidega põhimõtteliselt vastutav liikmesriik. Sellega tagatakse, et määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamist jätkatakse Itaalias, Kreekas ja Ungaris juba viibivate varjupaigataotlejate suhtes, sh nende suhtes, kelle kodakondsuse puhul taotluste rahuldamise määr on üle 75 %, kelle puhul määruses sätestatud objektiivsetest kriteeriumidest (näiteks perekonda kuuluvate isikute viibimine teises liikmesriigis) üks osutab sellele, et vastutav on mõni teine liikmesriik. Seetõttu viiakse need varjupaigataotlejad üle teistesse liikmesriikidesse määruse (EL) nr 604/2013 kohaselt, mitte aga käesolevas ettepanekus kavandatud ajutiste meetmete raames. Samal ajal jätkatakse määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamist nende isikute suhtes, keda käesoleva kava kohaselt ümber paigutatud ei ole ja keda teised liikmesriigid tagasi Itaaliasse või Ungarisse saata ei saa. Selles osas on olukord Kreekas erinev, sest seal on praegune olukord selline, et liikmesriigid on peatanud Dublini süsteemi kohased üleviimised Kreekasse vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu otsusele *M.S.S. vs. Belgia ja Kreeka*, millele järgnes Euroopa Kohtu otsus *N.S. vs. Ühendkuningriik*, mis kinnitas süsteemseid puudusi Kreeka varjupaigamenetluses ja varjupaigataotlejate vastuvõtutingimustes.

Käesoleva ettepanekuga nähakse ette lihtne ümberpaigutamismenetlus, mis peab tagama asjaomaste isikute kiire üleviimise ümberpaigutamise sihtliikmesriiki. Iga liikmesriik määrab käesoleva otsuse rakendamiseks riikliku kontaktpunkti ning edastab selle teistele liikmesriikidele ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametile (EASO).

Liikmesriigid teatavad regulaarselt, mitu taotlejat võib ümber paigutada nende territooriumile. EASO ja vajaduse korral ka liikmesriikide kontaktametnike abiga määravad Itaalia, Kreeka ja Ungari selle alusel kindlaks konkreetsed varjupaigataotlejad, keda oleks võimalik teistesse liikmesriikidesse ümber paigutada. Seda tehes tuleks eelistada haavatavaid varjupaigataotlejaid. Pärast nõusoleku saamist liikmesriigilt, kuhu varjupaigataotleja ümber paigutatakse, peab Itaalia, Kreeka või Ungari vastu võtma ametliku ümberpaigutamisoatsuse ja sellest varjupaigataotlejale teatama. Ettepaneku kohaselt ei või taotlejaid, kellelt tuleb määruse (EL) nr 603/2013 artiklis 9 sätestatud kohustuste kohaselt võtta sõrmejäljed, paigutada ümber juhul, kui neilt ei ole võetud sõrmejälgi. Ettepanekus täpsustatakse, et liikmesriikidele jääb õigus taotleja ümberpaigutamisest keelduda, kui sellega kaasneb oht riiklikule julgeolekule või avalikule korrale. Ettepanekuga nähakse ette, et kõik menetluslikud sammud tuleb astuda võimalikult kiiresti ja et taotleja ümberpaigutamine peab igal juhul toimuma hiljemalt kaks kuud pärast seda, kui ümberpaigutamise sihtliikmesriik on teatanud,

mitu taotlejat saaks kiiresti ümber paigutada. Seda tähtaega on põhjendatud juhtudel võimalik ümberpaigutamise sihtliikmesriigi puhul veel kahe nädala ning Itaalia, Kreeka ja Ungari puhul nelja nädala võrra pikendada.

Lisaks ümberpaigutamisele sätestatakse ettepanekus ka Itaaliale, Kreekale ja Ungarile kohapeal pakutavad muud toetusmeetmed. Eelkõige kavandatakse ettepanekus teiste liikmesriikide poolt Itaaliale, Kreekale ja Ungarile EASO ja teiste asjaomaste ametite koordineerimisel antava toetuse suurendamist. Eesmärk on aidata kolme kõnealust liikmesriiki eelkõige taotluste läbivaatamisel ja menetlemise algetappidel ning käesolevas ettepanekus sätestatud ümberpaigutamismenetluse rakendamisel (eelkõige edastades teavet ja konkreetset abi asjaomastele isikutele ning korraldades praktilist üleviimist).

Ettepanekus sätestatakse Ungari kohustus esitada komisjonile tegevuskava, mis sisaldab nii asjakohaseid meetmeid kõnealuste riikide varjupaiga, esmase vastuvõtu ja tagasisaatmise valdkonna süsteemide ulatuse, kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks kui ka käesoleva otsuse asjakohase kohaldamise tagamiseks vajalikke meetmeid; samuti tuletatakse ettepanekus meelde Itaalia ja Kreeka kohustust seda tegevuskava uuendada. Ettepanekuga jäetakse komisjonile võimalus käesoleva otsuse kohaldamine teatavatel tingimustel peatada.

Ettepanek sisaldab teise liikmesriiki ümberpaigutatavatele isikutele ettenähtud konkreetsed tagatise ja kohustusi. Ettepanekus sätestatakse õigus saada ümberpaigutamismenetluse kohta teavet, õigus saada teavet ümberpaigutamisoatsuse kohta, milles peab olema nimetatud ümberpaigutamise sihtliikmesriik, ja õigus saada ümber paigutatud pereliikmetega samasse liikmesriiki. Ettepanekus tuletatakse meelde kohustust pidada ümberpaigutamise sihtliikmesriigi valikul eelkõige silmas lapse parimaid huve. See viitab muu hulgas Itaalia, Kreeka ja Ungari kohustusele anda teistele liikmesriikidele teada, kui ümberpaigutatav varjupaigataotleja on saatjata alaealine, ja tagada koos selle alaealise ümberpaigutamise suhtes huvi üles näidanud liikmesriigiga, et enne ümberpaigutamist hinnatakse lapse parimaid huve kooskõlas ÜRO lapse õiguste komitee üldise märkusega nr 14 (2013), mis käsitleb lapse õigust sellele, et tema parimad huvid seataks esikohale⁶. Ettepanekus tuletatakse meelde tagajärgi, mis kaasnevad juhul, kui praegu kohaldatavatel ELi õigusaktidel põhineva ümberpaigutamiskavaga hõlmatud rahvusvahelise kaitse taotlejad või kaitse saanud liiguvad edasi ühest liikmesriigist teise, st kui nad sisenevad ilma loata sellise liikmesriigi territooriumile, kes ei ole nende eest vastutav (käesoleval juhul ümberpaigutamise sihtliikmesriik).

Ettepanekus tuletatakse meelde Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõikest 3 tulenevat võimalust, mille kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepanekul pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist võtta vastu ajutised meetmed, millega kaitsta muud liikmesriiki kui Itaalia, Kreeka või Ungari, kui see liikmesriik peaks silmitsi seisma sarnase hädaolukorraga, mida iseloomustab kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool. See võib osutada vajalikuks eelkõige juhul, kui olukord Ida-Ukrainas veelgi halveneb. Ettepanekuga nähakse ette, et sellised meetmed võivad asjakohasel juhul hõlmata käesoleva otsusega kindlaksmääratud liikmesriigi kohustuste peatamist.

Ettepanekus täpsustatakse, et käesolevas otsuses sätestatud ümberpaigutamismetmeid toetatakse rahaliselt määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist (AMIF). Selleks saavad kõik ümberpaigutamise sihtliikmesriigid iga Itaaliast, Kreekast ja Ungarist käesoleva otsuse kohaselt ümber paigutatud rahvusvahelise kaitse taotleja kohta ühekordselt 6 000 eurot. Rahalist toetust rakendatakse määruse (EL) nr 516/2014 artiklis 18 sätestatud menetluste kaudu. Ümberpaigutamiskuludeks nähakse

6

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

ettepanekus ette, et Itaalia, Kreeka ja Ungari saavad iga nende territooriumilt ümber paigutatud isiku eest ühekordse maksena 500 eurot.

Ettepaneku kohaselt peab komisjon iga kuue kuu järel nõukogule aru andma käesoleva otsuse ning tegevuskavade rakendamisest, tuginedes Itaalialt, Kreekalt ja Ungarilt saadud teabele.

Lisaks täpsustatakse ettepanekus, et käesolevat otsust kohaldatakse Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumile saabuvate isikute suhtes alates otsuse jõustumise kuupäevast. Otsust kohaldatakse ka nende varjupaigataotlejate suhtes, kes saavad nimetatud liikmesriikide territooriumile ühe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse jõustumist.

2.2. Õiguslik alus

Nõukogu otsuse ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 78 lõige 3.

Vastavalt ELi toimimise lepingule lisatud protokollile nr 21 Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa nõukogus ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaste kavandatud meetmete vastuvõtmisel. Ühendkuningriik ja Iirimaa võivad nõukogule teatada kolme kuu jooksul pärast ettepaneku või algatuse esitamist või igal ajal pärast selle vastuvõtmist, et nad soovivad mis tahes kavandatud meetme vastuvõtmises ja kohaldamises osaleda.

Vastavalt ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokollile nr 22 sätetele ei osale Taani nõukogus ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise kohaste meetmete vastuvõtmisel. Taani võib igal ajal kooskõlas oma põhiseadusest tulenevate nõuetega teatada teistele liikmesriikidele, et ta soovib kõiki ELi toimimise lepingu V jaotise alusel vastuvõetud asjakohaseid meetmeid täielikult kohaldada.

Euroopa Ühendus on sõlminud Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteiniga Dublini/EURODACi õigustikuga assotsieerimise lepingud (määrus (EÜ) nr 343/2003, mis on asendatud määrusega (EL) nr 604/2013, ja määrus (EÜ) nr 2725/2000, mis asendatakse määrusega (EL) nr 603/2014). Käesolev ettepanek ei kujuta endast Dublini/EURODACi õigustiku edasiarendust ja seetõttu ei ole sellega assotsieerunud riigid kohustatud teatama komisjonile käesoleva otsuse heakskiitmisest pärast selle heakskiitmist nõukogus. Assotsieerunud riigid võivad aga otsustada käesoleva otsusega kehtestatud ajutistes meetmetes vabatahtlikult osaleda.

2.3. Subsidiaarsuse põhimõte

ELi toimimise lepingu V jaotisega, milles käsitletakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, antakse neis küsimustes teatavad volitused Euroopa Liidule. Selliseid volitusi tuleb teostada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 5, st ainult siis, kui ulatuses ja juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatava meetme eesmärgi täielikult saavutada ning seepärast saaks kavandatava meetme ulatust ja mõju arvestades neid paremini saavutada Euroopa Liidu tasandil.

Hädaolukord, mis on ülalkirjeldatud viisil tekkinud kolmandate riikide kodanike ootamatust sissevoolust Itaaliasse, Kreekasse ja Ungarisse, asetab nende riikide varjupaigasüsteemid ja ressursid märkimisväärse surve alla. Selle tagajärjed võivad nende isikute edasise Itaaliast, Kreekast ja Ungarist teistesse liikmesriikidesse liikumise tõttu mõjutada ka teisi liikmesriike. On selge, et üksikute liikmesriikide võetavad meetmed ei suuda rahuldavalt vastata ühistele probleemidele, millega kõik liikmesriigid selles valdkonnas silmitsi on. Seetõttu on selles valdkonnas vajalikud ELi tasandi meetmed.

2.4. Proportsionaalsuse põhimõte

Siiani Euroopa Komisjoni ja EASO poolt võetud finants- ja töökorralduslikud meetmed Itaalia, Kreeka ja Ungari varjupaigasüsteemide toetuseks ei ole olnud piisavad selleks, et lahendada praegust kriisiolukorda neis liikmesriikides. Arvestades eespool kirjeldatud sissevoolust põhjustatud olukorra kiireloomulisust ja keerukust, ei lähe selle tõhusaks lahendamiseks täiendavate ELi tasandi meetmete kasutuselevõtt nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. Eelkõige on ettepanekus kavandatud, et kahe aasta jooksul paigutatakse Itaaliast, Kreekast ja Ungarist teiste liikmesriikide territooriumidele ümber vastavalt 15 600, 50 400 ja 54 000 ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavat varjupaigataotlejat. Võttes Itaalia ja Kreeka puhul aluseks 2015. aasta juuli ja augusti statistilised andmed ning Ungari puhul kogu 2015. aasta statistilised andmed, on ümberpaigutatavate isikute arv Itaalia, Kreeka ja Ungari puhul 36 % Itaaliasse, Kreekasse ja Ungarisse ebaseaduslikult sisenenud isikute koguarvust.

Ülejäänud kolmandate riikide kodanikke, kes on või ei ole rahvusvahelist kaitset taotlenud, ümberpaigutamiskava ei puuduta ning nende eest vastutavad Itaalia, Kreeka ja Ungari või liikmesriik, kes on vastavalt määrusele (EL) nr 604/2013 määratletud vastutava liikmesriigina. Samal ajal on ümberpaigutamise sihtliikmesriikide poolt Itaaliale, Kreekale ja Ungarile antav toetus seotud nende kolme riigi poolsete tegevuskavade ajakohastamise või esitamisega, mille täitmist kontrollib komisjon ja mis sisaldavad konkreetseid meetmeid, mida Itaalia, Kreeka ja Ungari võtavad selleks, et tagada oma varjupaiga- ja rändesüsteemide paranenud suutlikkus eriliste surveolukordadega tegelemiseks pärast käesolevas ettepanekus sätestatud ümberpaigutamismenetluse kohaldamise lõppu.

2.5. Mõju põhiõigustele

Rahvusvahelise kaitse valdkonnas Itaalia, Kreeka ja Ungari toetuseks võetavate ajutiste meetmete kasutuselevõtu tulemusel on tagatud ELi põhiõiguste hartas (edaspidi „harta”) sätestatud ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate varjupaigataotlejate põhiõigused.

Kindlustades asjaomastele isikutele kiire juurdepääsu kohasele rahvusvahelise kaitse andmise menetlusele, on käesoleva otsuse eesmärk kaitsta varjupaigaõigust ning tagada kaitse tagasi- ja väljasaatmise eest vastavalt harta artiklitele 18 ja 19. Tagades asjaomaste isikute üleviimise liikmesriiki, kes suudab neile tagada asjakohased vastuvõtutingimused ja lõimumisvõimalused, on käesoleva otsuse eesmärk igakülgsest tagada ka inimväärikus ja kaitse piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest vastavalt harta artiklitele 1 ja 4. Lisaks on käesoleva otsuse eesmärk kaitsta lapse õigusi kooskõlas harta artikliga 24 ja õigust perekonna ühtsusele vastavalt harta artiklile 7.

2.6. Mõju eelarvele

Ettepanek toob ELi eelarvele kaasa lisakulusid kogusummas 780 000 000 eurot.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia, Kreeka ja Ungari toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingu artikli 78 lõikes 3 on sätestatud, et kui ühes või mitmes liikmesriigis tekib kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevoolu tõttu hädaolukord, võib nõukogu võtta komisjoni ettepaneku põhjal vastu ajutisi meetmeid asjaomaste liikmesriikide toetamiseks.
- (2) Vastavalt aluslepingu artiklile 80 tuleks liidu piirikontrolli, varjupaiga ja sisserände valdkonna poliitika kavandamisel ja elluviimisel juhendada liikmesriikide vahel solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtetest ning selles valdkonnas vastu võetud liidu õigusaktid peavad sisaldama kohaseid meetmeid nende põhimõtete rakendamiseks.
- (3) Hiljutine kriis Vahemere piirkonnas sundis liidu institutsioone viivitamatult tunnistama erakorraliste rändevooegade olemasolu selles piirkonnas ning kutsuma üles võtma konkreetseid solidaarsusmeetmeid piiriliikmesriikide toetuseks. Eelkõige esitas Euroopa Komisjon 20. aprillil 2015 välis- ja siseministrite ühisnõupidamisel kümnepunktilise plaani, mis sisaldab viivitamatuid meetmeid, mida tuleb võtta vastuseks praegusele kriisile, sealhulgas kohustust kaaluda hädaolukorras ümberpaigutamise mehhanismi loomise võimalusi.
- (4) Euroopa Ülemkogu otsustas oma 23. aprilli 2015. aasta järeldustes muu hulgas tugevdada ELi-sisest solidaarsust ja vastutust ning võttis eelkõige kohustuse suurendada erakorralist abi piiriliikmesriikidele, kaaluda võimalusi korraldada liikmesriikide vahel vabatahtlikkuse alusel erakorraline ümberpaigutamine ja saata piiriliikmesriikidesse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) meeskonnad ühiselt rahvusvahelise kaitse taotlusi menetlema, sealhulgas registreerima ja sõrmejälgi võtma.
- (5) Euroopa Parlament kordas oma 28. aprilli 2015. aasta resolutsioonis, et liidu reaktsioon hiljuti Vahemerel aset leidnud tragöödiatele peab põhinema solidaarsusel ja vastutuse õiglasel jagamisel ning et liit peab suurendama oma jõupingutusi, et toetada selles valdkonnas liikmesriike, kes võtavad vastu absoluutarvudes või proportsionaalselt kõige rohkem põgenikke ja rahvusvahelise kaitse taotlejaid.
- (6) Euroopa Ülemkogu otsustas 25. ja 26. juuni 2015. aasta kohtumisel muu hulgas, et paralleelselt tuleks tegeleda kolme peamise aspektiga:

ümberpaigutamine/ümberasustamine, tagasisaatmine/tagasivõtmine/taasintegreerimine ning koostöö päritolu- ja transiidiriikidega. Pidades silmas praegust hädaolukorda ning kohustust tugevdada solidaarsust ja vastutust, leppis Euroopa Ülemkogu kokku 40 000 ilmselt rahvusvahelist kaitset vajava isiku Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise suhtes kahe aasta jooksul. Selles meetmes osaleksid kõik liikmesriigid. Euroopa Ülemkogu kutsus üles sel eesmärgil kiiresti vastu võtma nõukogu otsuse ning nentis, et selleks peaksid kõik liikmesriigid konsensuse teel kokku leppima selliste isikute jaotamises, arvestades iga liikmesriigi eriomast olukorda.

- (7) Liikmesriikide eriomased olukorrad tulenevad eelkõige rändevoogudest teistes geograafilistes piirkondades, näiteks Lääne-Balkani rändeteel.
- (8) Mitu liikmesriiki oli 2014. aastal silmitsi nende territooriumile saabuvate rändajate, sealhulgas rahvusvahelise kaitse taotlejate koguarvu märkimisväärse kasvuga; mõnes riigis jätkus sama olukord ka 2015. aasta esimestel kuudel. Mitmele liikmesriigile anti Euroopa Komisjoni erakorralist finantsabi ja EASO operatiivtuge, et aidata neil sisse rändajate arvu suurenemisega toime tulla.
- (9) Liikmesriikidest, kus esineb eriti suur surve, arvestades ka hiljutisi traagilisi sündmusi Vahemerele, on eelkõige Itaaliale ja Kreekale ja viimasel ajal ka Ungarile osaks langenud nende territooriumile saabus enneolematu hulk rändajaid, kelle hulgas on ka rahvusvahelise kaitse taotlejaid, kes ilmselt vajavad rahvusvahelist kaitset; see põhjustab tugevat survet nende liikmesriikide rände- ja varjupaigasüsteemidele.
- (10) 20. juulil 2015 jõudis nõukogu kokkuleppele üldistes põhimõtetes seoses otsuse eelnõuga, millega kehtestatakse ilmselt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise mehhanism. Samal päeval võeti iga liikmesriigi eriomast olukorda arvestades konsensuse alusel vastu nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioon 40 000 ilmselt rahvusvahelist kaitset vajava isiku ümberpaigutamise kohta Kreekast ja Itaaliast. Kahe aasta jooksul paigutatakse Itaaliast ümber 24 000 isikut ja Kreekast 16 000 isikut.
- (11) Viimastel nädalatel on rändesurve lõunapoolsetel välistel maa- ja merepiiridel taas järsult suurenenud ning rändevoog jätkub Vahemere piirkonna keskosast idaossa ja Lääne-Balkani marsruudil Ungari suunas, mille põhjuseks on Keekasse ja Kreekast saabuvate rändajate suurenev arv. Võttes arvesse praegust olukorda, peaks olema õigustatud võtta täiendavaid ajutisi meetmeid, et kergendada varjupaigataotlejate tekitatud survet Itaaliale ja Kreekale, ning võtta uusi meetmeid Ungari toetamiseks.
- (12) Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (Frontex) andmete kohaselt leidsid ebaseaduslikud piiriületused Euroopa Liitu 2015. aasta esimesel kaheksal kuul aset peamiselt Vahemere piirkonna kesk- ja idaosa marsruutide kaudu. Alates käesoleva aasta algusest on Itaaliasse ebaseaduslikult saabunud ligikaudu 116 000 rändajat, sealhulgas umbes 10 000 ebaseaduslikku rändajat, kelle kohalikud võimud on registreerinud, kuid kes ootavad veel kinnitamist Frontexi andmetes. Frontex avastas käesoleva aasta mais ja juunis 34 691 ebaseaduslikku piiriületust ning juulis ja augustis 42 356 juhtumit, mis tähendab 20 %-list kasvu. 2015. aastal Kreekasse saabunud ebaseaduslike rändajate arv on kiiresti kasvanud, tõustes 211 000ni, sh ligikaudu 28 000 ebaseaduslikku rändajat, kelle kohalikud võimud on registreerinud, kuid kes ootavad veel kinnitamist Frontexi andmetes. Frontex avastas käesoleva aasta mais ja juunis 53 624 ebaseaduslikku piiriületust ning juulis ja augustis 137 000 juhtumit, mis tähendab

250 %-list kasvu. 2015. aasta esimese kaheksa kuu jooksul avastati Ungaris rohkem kui 145 000 ebaseadusliku piiriületust, sealhulgas umbes 3 000 ebaseaduslikku rändajat, kelle kohalikud võimud on registreerinud, kuid kes ootavad kinnitamist Frontexi andmetes. Käesoleva aasta mais ja juunis avastati 53 624 ebaseaduslikku piiriületusjuhtumit ning juulis ja augustis 78 472 juhtumit, mis tähendab 150 %-list kasvu. Oluline osa neis kahes piirkonnas avastatud ebaseaduslikest rändajatest olid need, kelle kodakondsuse puhul on Eurostati andmetel taotluste rahuldamise määr liidu tasemel kõrge.

- (13) Eurostati ja EASO andmetel palus 2015. aasta jaanuarist juulini Itaalias rahvusvahelist kaitset 39 183 isikut võrreldes 30 755 isikuga 2014. aasta samal perioodil (27 % rohkem). Sarnaselt suurenes taotluste arv Kreekas, kus taotlejaid oli 7 475 (30 % rohkem). Ungaris suurenes taotluste arv 2015. aasta esimesel poolel võrreldes 2014. aasta sama perioodiga väga järsult: 2015. aasta jaanuarist juulini palus rahvusvahelist kaitset 98 072 isikut võrreldes 7 055 isikuga 2014. aasta samal perioodil. See vastab 1 290 % tõusule.
- (14) Sisserände- ja varjupaigapoliitika raames on Itaalia ja Kreeka toetuseks juba võetud mitmeid meetmeid, sealhulgas on neile pakutud ulatuslikku erakorralist abi ja EASO operatiivtuge. Itaalia ja Kreeka olid ajavahemikul 2007–2013 üldprogrammist „Solidarsus ja rändevoogude juhtimine” (SOLID) abisaajate hulgas suuruselt teisel ja kolmandal kohal ning on lisaks saanud ulatuslikku erakorralist rahalist toetust. Itaalia ja Kreeka on aastatel 2014–2020 jätkuvalt peamised Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist (AMIF) abisaajad. Ungari sai ajavahemikul 2007–2013 programmist SOLID vahendeid 25,5 miljoni euro ulatuses, kaasa arvatud erakorralist abi, ja ajavahemikul 2014–2020 saab Ungari Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist ning Sisejulgeolekufondi välispiiride rahastamisvahendist rohkem kui 64 miljonit eurot. Lisaks on Ungarile 2014. ja 2015. aastal mõlemast fondist juba eraldatud ulatuslikku erakorralist abi.
- (15) Itaalia ja Kreeka vahetus naabruses jätkuva ebastabiilsuse ja konfliktide ning Ungarile avalduvate rändevoogude mõju tõttu jätkub ja isegi kasvab tugev surve nende riikide rände- ja varjupaigasüsteemidele ning oluline osa rändajaid võib vajada rahvusvahelist kaitset. See näitab tungivat vajadust näidata Itaalia, Kreeka ja Ungari suhtes üles solidaarsust ja täiendada senini nende toetuseks võetud meetmeid varjupaiga ja rände valdkonnas võetavate ajutiste meetmetega.
- (16) Tuleks meenutada, et [kuupäev] otsuses, millega kehtestatakse ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise mehhanism, pannakse Itaaliale ja Kreekale kohustus esitada struktuursed lahendused, et tegeleda oma varjupaiga- ja rändesüsteemidele avalduva erakordse surve probleemiga, kehtestades kriisiolukorrale reageerimiseks tugeva ja strateegilise raamistiku ja kiirendades käimasolevat reformiprotsessi nendes valdkondades. Tegevuskavasid, mille Itaalia ja Kreeka peavad selleks esitama, tuleks käesolevat otsust arvesse võttes kohandada. Samuti peaks Ungari esitama käesoleva otsuse jõustumise kuupäeval komisjonile tegevuskava, mis peaks sisaldama piisavaid meetmeid varjupaiga, esmase vastuvõtu ja tagasisaatmise valdkonnas, meetmeid nende valdkondade süsteemide suutlikkuse, kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ning meetmeid käesoleva otsuse nõuetekohase rakendamise tagamiseks, et võimaldada tal pärast käesoleva otsuse kohaldamisaja lõppu paremini toime tulla võimaliku rändajate suurema sissevooluga tema territooriumile.

- (17) Pidades meeles, et Euroopa Ülemkogu leppis kokku mitmesugustes omavahel seotud meetmetes, tuleks komisjonile anda õigus peatada vajaduse korral ja pärast seda, kui asjaomasele riigile on antud võimalus esitada oma seisukoht, käesoleva otsuse kohaldamine piiratud ajaks, kui Itaalia, Kreeka või Ungari ei täida kõnealusest otsusest tulenevaid kohustusi.
- (18) Kui mõni liikmesriik satub samasugusesse hädaolukorda, mille on põhjustanud kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga võtta vastu ajutisi meetmeid asjaomase liikmesriigi toetuseks aluslepingu artikli 78 lõike 3 alusel.
- (19) Selliste meetmete hulka võib vajaduse korral kuuluda kõnealuse liikmesriigi käesolevast otsusest tulenevate kohustuste peatamine. Asjaolu, et Ungari ei andnud lubadusi seoses [kuupäev] 2015 vastu võetud otsusega, millega kehtestatakse ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise mehhanism, võetakse nõuetekohaselt arvesse, ning seetõttu ei ole vastavalt kõnealuse otsuse artiklile 9 vaja tema osalemist käesoleva otsuse kohaldamises ametlikult peatada.
- (20) Kooskõlas aluslepingu artikli 78 lõikega 3 peaksid Itaalia, Kreeka ja Ungari toetuseks kavandatavad meetmed olema ajutist laadi. 24 kuud on piisav tagamaks, et käesolevas otsuses sätestatud meetmetel oleks reaalne mõju Itaalia, Kreeka ja Ungari toetamisele suurte rändevoogudega toimetulekuks nende territooriumil.
- (21) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed isikute ümberpaigutamiseks Itaaliast, Kreekast ja Ungarist hõlmavad ajutist erandit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 604/2013⁷ artikli 13 lõikes 1 kehtestatud reeglist, mille kohaselt oleksid Itaalia, Kreeka ja Ungari olnud vastutavad rahvusvahelise kaitse taotluse kontrollimise eest nimetatud määruse III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt, samuti ajutist erandit menetluse etappidest, sealhulgas tähtaegadest, mis on sätestatud nimetatud määruse artiklites 21, 22 ja 29. Jätakuvalt kohaldatakse määruse (EL) nr 604/2013 muid sätteid, sealhulgas komisjoni määruses (EÜ) nr 1560/2003 ja komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 118/2014 sisalduvaid rakenduseeskirju, sealhulgas eeskirju, mis, käsitlevad üleandvate liikmesriikide kohustust kanda kulud, mis on vajalikud taotleja üleandmiseks ümberpaigutamise sihtliikmesriiki, ning liikmesriikidevahelise üleandmisega seotud koostööd, samuti teabe edastamist elektroonilise sidevõrgu „DubliNet” kaudu. Käesolev otsus hõlmab ka erandit seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 516/2014 artikli 7 lõikes 2 osutatud rahvusvahelise kaitse taotleja nõusolekuga.⁸

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 604/2013, 26. juuni 2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 516/2014, 16. aprill 2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 168).

- (22) Ümberpaigutamismeetmed ei vabasta liikmesriike määruse (EL) nr 604/2013 sätete täielikust kohaldamisest, sealhulgas perekonna taasühinemist ja saatjata alaealiste erikaitset ning humanitaarsetel põhjustel kaalutusõigust käsitlevate sätete kohaldamisest.
- (23) Tuleb teha valik, milliseid kriteeriume kohaldada, kui otsustatakse, kui palju ning milliseid taotlejaid Itaaliast, Kreekast ja Ungarist ümber paigutada, ilma et see piiraks liikmesriigi tasandil varjupaigataotluste suhtes tehtud otsuste kohaldamist. Plaanis on luua selge ja toimiv süsteem, mille aluseks on liidu tasandil esimese astme menetlustes (vastavalt Eurostati määratlusele) tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste keskmine protsendimäär liidu tasandil rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes esimeses astmes tehtud otsuste koguarvust, lähtudes uusimast kättesaadavast statistikast. Ühest küljest peaks see määr aitama nii palju kui võimalik tagada, et kõik ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavad taotlejad saaksid võimalikult kiiresti ja täielikult kasutada oma õigusi kaitsele liikmesriigis, kuhu nad ümber paigutatakse. Teisalt aitaks see nii palju kui võimalik ära hoida tõenäoliselt negatiivse vastuse saavate taotlejate ümberpaigutamist teise liikmesriiki ja sellega nende liidus viibimise põhjendamatu pikendamist. Lähtudes Eurostati uusimatest avaldatud kvartaliandmetest esimeses astmes tehtud otsuste kohta tuleks käesolevas otsuses nimetatud määraks kehtestada 75 %.
- (24) Ajutised meetmed on ette nähtud selleks, et kergendada varjupaigataotlejate tekitatud suurt survet Itaaliale, Kreekale ja Ungarile, eelkõige paigutades ümber suure hulga taotlejaid, kes ilmselgelt vajavad rahvusvahelist kaitset ning kes saavad Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumile pärast kuupäeva, mil käesolev otsus muutub kohaldatavaks. Lähtudes 2015. aastal ebaseaduslikult Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumile sisenenud kolmandate riikide kodanike üldarvust ja ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute arvust, tuleks Itaaliast, Kreekast ja Ungarist ümber paigutada kokku 120 000 taotlejat, kes ilmselgelt vajavad rahvusvahelist kaitset. See arv vastab ligikaudu 62 %-le kolmandate riikide kodanike koguarvust, kes ilmselgelt vajavad rahvusvahelist kaitset ja kes 2015. aasta juulis ja augustis sisenesid ebaseaduslikult Itaaliasse ja Kreekasse ning 2015. aastal Ungarisse. Käesolevas otsuses kavandatud ümberpaigutamismeede kujutab endast õiglast koormuse jagamist ühelt poolt Itaalia, Kreeka ja Ungari ning teiselt poolt muude liikmesriikide vahel, tuginedes 2015. aasta kättesaadavatele üldnäitajatele ebaseaduslike piiriületuste kohta. Võrreldes neid näitajaid Itaalia, Kreeka ja Ungari vahel, tuleks 13 % neist taotlejatest paigutada ümber Itaaliast, 42 % Kreekast ja 45 % Ungarist.
- (25) Ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate taotlejate ümberpaigutamine peaks toimuma I, II ja III lisas sätestatud jaotuskvoodi alusel. Kavandatava jaotuskvoodi aluseks oleksid a) rahvaarv (koefitsient 40 %), b) kogu SKP (koefitsient 40 %), c) varjupaigataotluste keskmine arv miljoni elaniku kohta ajavahemikul 2010–2014⁹ (koefitsient 10 %, mille puhul rahvaarvu ja SKP mõju kvoodile ei tohi olla üle 30 %, et hoida ära kõnealuse kriteeriumi ebaseaduslikult mõju kogu jaotamisele) ning d) töötuse määr (koefitsient 10 %, mille puhul rahvaarvu ja SKP mõju kvoodile ei tohi olla üle 30 %, et hoida ära kõnealuse kriteeriumi ebaseaduslikult mõju kogu jaotamisele). Käesoleva otsuse I, II ja III lisas sätestatud jaotuskvootides võetakse arvesse asjaolu, et liikmesriike, kust isikud ümber paigutatakse, ei tohiks lugeda ümberpaigutamise sihtliikmesriikideks.

⁹

Horvaatia puhul võetakse arvesse ajavahemikku 2013–2014.

- (26) Erandjuhtudel, kui liikmesriik teatab komisjonile, esitades nõuetekohaselt põhjendatud kaalutlused, mis on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud ELi põhiväärtustega, et ta ei suuda ajutiselt osaleda kas üldse mitte või osaliselt taotlejate ümberpaigutamises ühe aasta jooksul, peaks asjaomane liikmesriik selle asemel andma rahalise panuse ELi eelarvesse summas 0,002 % SKPst, millega toetatakse kõigi teiste liikmesriikide jõupingutusi toimetulekuks kriisiolukorra ja nende tagajärgedega, mis tulenevad sellise liikmesriigi mitteosalemisest ümberpaigutamises. Osalise osalemise korral ümberpaigutamises tuleks kõnealust summat vastavalt vähendada. See summa tuleks eraldada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi sihtotstarbelise tuluna.
- (27) Tuleb tagada, et solidaarsus suure surve all olevate liikmesriikidega ei mõjutaks ümberpaigutamist vajavate inimeste arvu. Seepärast tuleks jaotuskvoodi kohased eraldised, mis on ette nähtud liikmesriigile, kes on esitanud teatise, mille komisjon on heaks kiitnud, jagada teiste liikmesriikide vahel.
- (28) Selleks et tagada ümberpaigutamise rakendamiseks ühetaolised tingimused juhul, kui üks või mitu liikmesriiki ei osale taotlejate ümberpaigutamises, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹⁰.
- (29) Selleks et jagada taotlejate ümberpaigutamises mitteosaleva liikmesriigi jaoks ettenähtud jaotuskvoodi kohased eraldised ülejäänud liikmesriikide vahel, tuleb kasutada kontrollimenetlust, kuna selline ümberpaigutamine avaldab olulist mõju vastavalt määruse (EL) nr 182/2011 artikli 2 lõike 1 punktile a.
- (30) Määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond toetab liikmesriikide vahel kokku lepitud kohustuste jagamise toiminguid ja on avatud uutele poliitilistele arengusuundadele selles valdkonnas. Määruse (EL) nr 516/2014 artikli 7 lõikes 2 on liikmesriikidele ette nähtud võimalus rakendada meetmeid seoses rahvusvahelise kaitse taotlejate ületoomisega osana nende riiklikest programmidest, samas kui määruse (EL) nr 516/2014 artiklis 18 on ette nähtud 6 000 euro suuruse ühekordse makse võimalus rahvusvahelise kaitse saajate ületoomisel teisest liikmesriigist.

¹⁰

ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

- (31) Selleks et rakendada solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtteid, ning võttes arvesse, et käesolev otsus kujutab endast poliitika edasiarendamist selles valdkonnas, on asjakohane tagada, et liikmesriigid, kes käesoleva otsuse alusel paigutavad Itaaliast, Kreekast või Ungarist ümber taotlejaid, kes ilmselgelt vajavad rahvusvahelist kaitset, saaksid iga ümberpaigutatud isiku eest ühekordse makse, mis on sama suur kui määruse (EL) nr 516/2014 artikliga 18 ette nähtud ühekordne makse ja mida rakendatakse sama korra kohaselt. See hõlmab piiratud ja ajutist erandit määruse (EL) nr 516/2014 artiklist 18, sest ühekordne makse tuleks välja maksta mitte rahvusvahelise kaitse saajate, vaid ümberpaigutatud taotlejate eest. Selline ühekordse makse võimalike saajate ringi ajutine laiendamine näib tõepoolest olevat käesoleva otsusega kehtestatud eriolukorrale reageerimise kava lahutamatu osa. Lisaks on käesoleva otsuse kohaselt ümber paigutatud isikute üleandmise kuludega seoses asjakohane näha ette, et Itaalia, Kreeka ja Ungari saavad iga nende territooriumilt ümber paigutatud isiku eest ühekordse maksena 500 eurot. Liikmesriikidel peaks olema õigus saada täiendavaid eelmakseid, mis tehakse 2016. aastal pärast seda, kui liikmesriikide riiklikud programmid on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames käesoleva otsuse kohaste meetmete rakendamiseks läbi vaadatud.
- (32) On vaja tagada, et kehtestatakse kiire ümberpaigutamismenetlus ning et ajutiste meetmete rakendamisele lisanduks tihe halduskoostöö liikmesriikide vahel ja EASO operatiivtugi.
- (33) Kogu ümberpaigutamismenetluse vältel tuleks võtta arvesse riiklikku julgeolekut ja avalikku korda, kuni taotleja üleviimine on teoks saanud. Järgides täielikult taotleja põhiõigusi, sealhulgas asjakohaseid andmekaitse-eeskirju, peaksid liikmesriigid teavitama teisi liikmesriike taotlejatest, kelle puhul on põhjendatult alust arvata, et nad kujutavad ohtu riigi julgeolekule või avalikule korrale.
- (34) Otsustades, millised ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavad taotlejad tuleks Itaaliast, Kreekast ja Ungarist ümber paigutada, tuleks eelistada haavatavaid taotlejaid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/33/EL¹¹ artiklite 21 ja 22 tähenduses. Sellega seoses tuleks eelkõige silmas pidada taotlejate erivajadusi, sealhulgas tervist. Esmajärjekorras tuleks alati arvesse võtta lapse huve.
- (35) Ilmselgelt rahvusvahelist kaitset vajavate taotlejate integreerimine vastuvõtvasse ühiskonda on hästi toimiva Euroopa ühise varjupaigasüsteemi alustala. Selleks et otsustada, milline liikmesriik peaks olema ümberpaigutamise sihtliikmesriik, tuleks seega lisaks erilist tähelepanu pöörata asjaomaste taotlejate kvalifikatsioonile ja omadustele, näiteks nende keeleoskusele ning muudele perekondlikel sidemetel ja kultuurilistel või sotsiaalsetel suhetel põhinevatele asjaoludele, mis võiks hõlbustada nende integreerumist ümberpaigutamise sihtliikmesriigis. Eriti haavatavate taotlejate puhul tuleks arvesse võtta ümberpaigutamise sihtliikmesriigi suutlikkust pakkuda neile piisavat tuge ning vajadust tagada nende õiglase jaotus liikmesriikide vahel. Võttes nõuetekohaselt arvesse mittediskrimineerimise põhimõtet, võivad ümberpaigutamise sihtliikmesriigid eespool nimetatud teabele tuginedes nimetada oma eelistusi taotlejate suhtes, mille põhjal Itaalia, Kreeka ja Ungari, konsulteerides Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametiga ja vajaduse korral kontaktametnikega, võivad koostada nimekirjad võimalikest taotlejatest, et paigutada nad ümber asjaomastesse liikmesriikidesse.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/33/EL, 26. juuni 2013, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (uuesti sõnastatud) (ELT L 180, 29.6.2013, lk 96).

- (36) Kontaktametnike määramine liikmesriikide poolt Ungarisse peaks hõlbustama ümberpaigutamismenetluse tulemuslikku rakendamist, sealhulgas võimalike ümberpaigutatavate taotlejate isiku asjakohast kindlakstegemist, võttes eelkõige arvesse nende haavatavust ja kvalifikatsiooni. Seoses kontaktametnike määramisega Ungarisse ning nende ülesannete täitmisega peaksid ümberpaigutamise sihtliikmesriigid ja Ungari vahetama asjaomast teavet ning jätkama tihedat koostööd kogu ümberpaigutamismenetluse jooksul.
- (37) Määruses (EL) nr 604/2013 sätestatud õiguslikud ja menetluslikud tagatised jäävad käesoleva otsusega hõlmatud taotlejate suhtes kohaldatavaks. Lisaks tuleks taotlejaid teavitada käesolevas otsuses sätestatud ümberpaigutamismenetlusest ja neile tuleks teatavaks teha ümberpaigutamisosus, mis kujutab endast üleandmisotsust määruse (EL) nr 604/2013 artikli 26 tähenduses. Arvestades, et taotlejal ei ole liidu õiguse alusel õigust ise valida liikmesriiki, kes vastutab tema taotluse läbivaatamise eest, peaks tal olema õigus kasutada ümberpaigutamisosuse puhul määruse (EL) nr 604/2013 kohast tõhusat õiguskaitsevahendit üksnes selleks, et tagada tema põhiõiguste järgimine. Kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 27 võivad liikmesriigid oma siseriiklike õigusaktidega ette näha, et üleandmisotsuse edasikaebamine ei peata automaatselt taotleja üleandmist, vaid et asjaomasel isikul on võimalus taotleda üleandmisotsuse täitmise peatamist kuni edasikaebuse tulemuse selgumiseni.
- (38) Enne ja pärast seda, kui taotleja viiakse üle tema ümberpaigutamise sihtriiki, peaksid tal olema õigused ja tagatised, mis on sätestatud nõukogu direktiivis 2003/9/EÜ¹² ja nõukogu direktiivis 2005/85/EÜ¹³ ning alates 20. juulist 2015 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/33/EL ja direktiivis 2013/32/EL,¹⁴ sealhulgas tema vastuvõtmise ja menetlusega seotud erivajadusi hõlmavad õigused ja tagatised. Lisaks jäävad käesoleva otsusega hõlmatud taotlejate suhtes kohaldatavaks nõukogu määrus (EÜ) nr 2725/2000¹⁵ ja alates 20. juulist 2015 määrus (EL) nr 603/2013¹⁶.
- (39) Tuleks võtta meetmeid, et vältida ümberpaigutatud isikute teisest rännet ümberpaigutamise sihtliikmesriigist teistesse liikmesriikidesse, mis võiks takistada käesoleva otsuse tõhusat kohaldamist. Eelkõige tuleks taotlejaid teavitada liikmesriikide piires ebaseadusliku edasiliikumise tagajärgedest ja asjaolust, et kui ümberpaigutamise sihtliikmesriik annab neile rahvusvahelise kaitse, on neil

¹² Nõukogu direktiiv 2003/9/EÜ, 27. jaanuar 2003, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded (ELT L 31, 6.2.2003, lk 18).

¹³ Nõukogu direktiiv 2005/85/EÜ, 1. detsember 2005, liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT L 326, 13.12.2005, lk 13).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/32/EL, 26. juuni 2013, rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

¹⁵ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2725/2000, 11. detsember 2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil (EÜT L 316, 15.12.2000, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 603/2013, 26. juuni 2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).

rahvusvahelise kaitsega kaasnevad õigused olemas põhimõtteliselt ainult selles liikmesriigis.

- (40) Peale selle ja kooskõlas nõukogu direktiivis 2013/33/EL sätestatud eesmärkidega peaks vastuvõtutingimuste ühtlustamine liikmesriikides aitama piirata rahvusvahelise kaitse taotlejate teisest rännet, mis on tingitud vastuvõtutingimuste erinevusest. Sama eesmärgi saavutamiseks peaksid liikmesriigid kaaluma aruandekohustuse kehtestamist ning rahvusvahelise kaitse taotlejatele materiaalsete vastuvõtutingimuste, sealhulgas majutuse, toidu ja rõivaste võimaldamist üksnes mitterahalises vormis, samuti vajaduse korral tagades, et taotlejad viiakse otse üle ümberpaigutamise sihtliikmesriiki. Samuti ei tohiks liikmesriigid rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise ajal, nagu on ette nähtud varjupaigaküsimusi käsitlevas ja Schengeni *acquis*'s, välja arvatud kaalukatel humanitaarsetel põhjustel, anda taotlejatele siseriiklikke reisidokumente ega muid soodustusi, näiteks rahalisi vahendeid, mis võiksid hõlbustada nende ebaseaduslikku liikumist teistesse liikmesriikidesse. Juhul kui taotlejad liiguvad ebaseaduslikult teistesse liikmesriikidesse, tuleks nad saata tagasi ümberpaigutamise sihtliikmesriiki vastavalt määruses (EL) nr 604/2013 sätestatud normidele.
- (41) Et ära hoida rahvusvahelise kaitse saajate teisest rännet, peaksid liikmesriigid teavitama kaitse saajaid ka tingimustest, mille kohaselt nad võivad seaduslikult siseneda teise liikmesriiki ja seal viibida, ning nad võiksid kehtestada aruandekohustuse. Direktiivi 2008/115/EÜ kohaselt peaksid liikmesriigid nõudma, et rahvusvahelise kaitse saaja, kes ebaseaduslikult viibib nende territooriumil, läheks viivitamata tagasi ümberpaigutamise sihtliikmesriiki. Kui isik keeldub vabatahtlikult tagasi pöördumast, tuleks tagasisaatmine ümberpaigutamise sihtliikmesriiki teostada sunniviisiliselt.
- (42) Lisaks, kui see on siseriiklike õigusaktidega ette nähtud, võib sunniviisilise tagasisaatmise teostanud liikmesriik sunniviisilise tagasisaatmise korral ümberpaigutamise sihtliikmesriiki otsustada väljastada riiki sisenemise keelu, mis takistaks selle saajal teatud ajavahemikul uuesti siseneda kõnealuse liikmesriigi territooriumile.
- (43) Kuna käesoleva otsuse eesmärk on lahendada hädaolukord ning toetada Itaaliat ja Kreekat varjupaigasüsteemide tugevdamisel, peaks see võimaldama neil Euroopa Komisjoni abiga sõlmida Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsiga kahepoolsed lepingud, mis käsitlevad käesoleva otsuse reguleerimisalasse kuuluvate isikute ümberpaigutamist. Sellised lepingud peaksid samuti kajastama käesoleva otsuse kõige olulisemaid elemente, eelkõige neid, mis on seotud ümberpaigutamisemenetlusega ning taotlejate õiguste ja kohustustega, samuti määrusega (EL) nr 604/2013 seotud elemente.
- (44) Ümberpaigutamiskava kaudu Itaaliale, Kreekale ja Ungarile antavale eritoetusele peaksid lisanduma täiendavad meetmed, mida kohaldatakse alates kolmandate riikide kodanike saabumisest Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumile kuni kõigi kohaldatavate menetluste lõpuleviimiseni ning mida koordineerivad EASO ja teised asjaomased asutused, näiteks Frontex, kes koordineerib vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ sätetele nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmist, kellel ei ole õigust nende riikide territooriumil viibida.
- (45) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva otsuse eesmärke piisavalt saavutada ning need on oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatavad liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud

subsidiiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (46) Käesolevas otsuses austatakse põhiõigusi ja järgitakse hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (47) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]

VÕI

- (48) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale nimetatud liikmesriigid käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldatav.]

VÕI

- (49) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks nimetatud protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]
- (50) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud (... kirjaga) oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]

VÕI

- (51) [Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud (... kirjaga) oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.]
- (52) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]
- (53) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]
- (54) Pidades silmas olukorra pakilisust, peaks käesolev otsus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1 **Reguleerimisese**

Käesoleva otsusega kehtestatakse rahvusvahelise kaitse valdkonnas ajutised meetmed Itaalia, Kreeka ja Ungari toetuseks, et aidata neil paremini toime tulla hädaolukorraga, mille on põhjustanud kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool nendesse liikmesriikidesse.

Artikkel 2 **Mõisted**

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „rahvusvahelise kaitse taotlus” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/95/EL¹⁷ artikli 2 punktis h määratletud rahvusvahelise kaitse taotlus;
- (b) „taotleja” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille suhtes ei ole lõplikku otsust veel tehtud;
- (c) „rahvusvaheline kaitse” – direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktides e ja g määratletud pagulasseisund ja täiendava kaitse seisund;
- (d) „pereliikmed” – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 604/2013 artikli 2 punktis g määratletud pereliikmed;
- (e) „ümberpaigutamine” – taotleja üleviimine selle liikmesriigi territooriumilt, kes määruse (EL) nr 604/2013 III peatükis sätestatud kriteeriumide kohaselt on vastutav tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest, ümberpaigutamise sihtliikmesriigi territooriumile;
- (f) „ümberpaigutamise sihtliikmesriik” – liikmesriik, kes saab määruse (EL) nr 604/2013 alusel vastutavaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest pärast taotleja ümberpaigutamist selle liikmesriigi territooriumile.

Artikkel 3 **Reguleerimisala**

1. Ümber paigutatakse üksnes need taotlejad, kes on esitanud oma rahvusvahelise kaitse taotluse Itaalias, Kreekas või Ungaris ja kelle puhul need riigid oleksid muidu olnud vastutavad liikmesriigid vastavalt määruse (EL) nr 604/2013 III peatükis sätestatud kriteeriumidele, mille järgi määratakse kindlaks vastutav liikmesriik.
2. Käesoleva otsuse kohaselt paigutatakse ümber ainult taotlejaid, kellel on kodakondsus, mille puhul uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati kvartaliandmete kohaselt on rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal kõikidest direktiivi 2013/32/EL¹⁸ III peatükis osutatud rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EL, 13. detsember 2011, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/32/EL, 26. juuni 2013, rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

esimeses astmes tehtud otsustest 75 % või üle selle. Kodakondsuseta isikute puhul võetakse arvesse riiki, kus oli tema varasem alaline elukoht. Ajakohastatud kvartaliandmeid võetakse arvesse üksnes nende taotlejate puhul, keda ei ole veel määratletud taotlejatena, keda võidakse ümber paigutada vastavalt artikli 5 lõikele 3.

Artikkel 4

Taotlejate ümberpaigutamine liikmesriikidesse

3. Taotlejad paigutatakse teistesse liikmesriikidesse järgmiselt:
 - (a) Itaaliast paigutatakse teiste liikmesriikide territooriumile ümber 15 600 taotlejat, nagu on sätestatud I lisas.
 - (b) Kreekast paigutatakse teiste liikmesriikide territooriumile ümber 50 400 taotlejat, nagu on sätestatud II lisas.
 - (c) Ungarist paigutatakse teiste liikmesriikide territooriumile ümber 54 000 taotlejat, nagu on sätestatud III lisas.
4. Liikmesriik võib erandlikel asjaoludel teatada komisjonile ühe kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumisest, et tal ei ole ajutiselt võimalik osaleda täiel määral või osaliselt taotlejate ümberpaigutamises liikmesriigist, kust taotlejad tuleb ümber paigutada, esitades selleks nõuetekohaselt põhjendatud põhjused, mis on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu põhiväärtustega. Komisjon hindab esitatud põhjusi ja adresseerib asjaomasele liikmesriigile otsuse. Kui komisjon leiab, et liikmesriigi teade on põhjendatud, vabastatakse asjaomane liikmesriik üheks aastaks kohustusest osaleda käesoleva otsuse kohases taotlejate ümberpaigutamises ja tal tuleb selle asemel panustada ELi eelarvesse rahaliselt 0,002 % ulatuses oma SKPst; kui liikmesriik osaleb ümberpaigutamises osaliselt, vähendatakse seda summat proportsionaalselt. Kõnealust osamaksu kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 516/2014 (millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ja nõukogu otsus 2007/435/EÜ)¹⁹ kohaselt rahaliseks abiks, millega toetatakse jõupingutusi, mida kõik teised liikmesriigid teevad selleks, et toime tulla kriisiolukorraga ja tagajärgedega, mis tulenevad asjaomase liikmesriigi mitteosalemisest. Osamaksud moodustavad sihtotstarbelise tulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002)²⁰ artikli 21 lõike 4 tähenduses.
5. Komisjon võtab vastu rakendusakti, mille alusel jaotatakse eraldised, mis on jaotusvalemi põhjal ette nähtud liikmesriigile, kes on esitanud komisjonipoolt lõike 2 kohaselt aktsepteeritud teate, ümber ülejäänud liikmesriikide vahel kooskõlas I, II ja III lisas esitatud jaotusvalemiga. Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 13 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

¹⁹ ELT L 150, 20.5.2014, lk 168.

²⁰ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

Artikkel 5

Ümberpaigutamismenetlus

1. Käesoleva otsuse rakendamiseks vajaliku halduskoostöö eesmärgil määrab iga liikmesriik riikliku kontaktpunkti, mille aadressi ta edastab teistele liikmesriikidele ja EASO-le. Liikmesriigid võtavad EASOga ja muude asjaomaste asutustega kooskõlastatult kõik asjakohased meetmed, et seada sisse otsene koostöö ja teabevahetus pädevate ametiasutuste vahel, sealhulgas seoses lõikes 7 osutatud alusega.
2. Liikmesriigid avaldavad korrapäraselt ja vähemalt iga kolme kuu tagant nende taotlejate arvu, keda saab kiiresti nende territooriumile ümber paigutada, ja mis tahes muu asjakohase teabe.
3. Nimetatud teabele tuginedes teevad Itaalia, Kreeka ja Ungari EASO ning vajaduse korral lõikes 8 osutatud liikmesriikide kontaktametnike abiga kindlaks üksiktaotlejad, keda saaks ümber paigutada teistesse liikmesriikidesse, ning esitavad võimalikult kiiresti kogu asjakohase teabe nende liikmesriikide kontaktpunktile. Seejuures peetakse esmatähtsaks haavatavaid taotlejaid direktiivi 2013/33/EL artiklite 21 ja 22 tähenduses.
4. Pärast ümberpaigutamise sihtliikmesriigilt heakskiidu saamist teevad Itaalia, Kreeka ja Ungari EASOga konsulteerides niipea kui võimalik otsuse paigutada iga kindlaks tehtud taotleja ümber konkreetsesse sihtliikmesriiki ja teatavad sellest taotlejale vastavalt artikli 6 lõikele 4. Ümberpaigutamise sihtliikmesriik võib otsustada mitte heaks kiita taotleja ümberpaigutamist üksnes juhul, kui selleks on lõike 7 kohaselt piisavalt alust.
5. Taotlejaid, kellelt tuleb määruse (EL) nr 603/2013 artiklis 9 sätestatud kohustuste kohaselt võtta sõrmejäljed, võib esitada ümberpaigutamiseks ainult juhul, kui neilt on võetud sõrmejäljed ja need on nimetatud määruse kohaselt edastatud Eurodaci kesksüsteemi.
6. Taotleja üleviimine ümberpaigutamise sihtliikmesriigi territooriumile toimub võimalikult kiiresti pärast artikli 6 lõikes 4 osutatud ümberpaigutamiseotsuse asjaomasele isikule teatavaks tegemise kuupäeva. Itaalia, Kreeka ja Ungari edastavad ümberpaigutamise sihtliikmesriigile üleviimise kuupäeva ja kellaaja, samuti mis tahes muu asjakohase teabe.
7. Liikmesriikidel on õigus keelduda taotleja ümberpaigutamisest üksnes juhul, kui on piisavalt alust arvata, et ta kujutab endast ohtu nende julgeolekule või avalikule korrale või kui on olemas mõjuvad põhjused direktiivi 2011/95/EL artiklites 12 ja 17 sätestatud välistavate asjaolude kohaldamiseks.
8. Kõikide käesolevas artiklis kirjeldatud ümberpaigutamismenetluse aspektide rakendamiseks võivad liikmesriigid pärast kogu asjakohase teabe vahetamist otsustada saata Itaaliasse, Kreekasse ja Ungarisse kontaktametnikud.
9. ELi *acquis*'ga kooskõlas täidavad liikmesriigid täiel määral oma kohustusi.
10. Seepärast tagavad Itaalia, Kreeka ja Ungari ümberpaigutamismenetluse jaoks vajaliku isikute tuvastamise, registreerimise ja sõrmejälgede võtmise ning vajalike vahendite olemasolu. Ümberpaigutamismenetlusest hoiduvaid taotlejaid ei paigutata ümber.
11. Käesolevas artiklis sätestatud ümberpaigutamismenetlus viiakse läbi nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt kahe kuu jooksul pärast seda, kui ümberpaigutamise

sihtliikmesriik on avaldanud lõikes 2 osutatud teabe, välja arvatud juhul, kui lõikes 4 osutatud ümberpaigutamise sihtliikmesriik annab heakskiidu vähem kui kaks nädalat enne kõnealuse kahe kuu möödumist. Sellisel juhul võidakse ümberpaigutamismenetluse lõpuleviimise tähtaega pikendada maksimaalselt kahe nädala võrra. Lisaks võib kõnealust tähtaega pikendada vajaduse korral veel nelja nädala võrra, kui Itaalia, Kreeka või Ungari toob põhjenduseks objektiivsed praktilised takistused, mis ei võimalda üleviimist.

12. Kui ümberpaigutamismenetlust ei ole selle ajavahemiku jooksul lõpule viidud ja välja arvatud juhul, kui Itaalia, Kreeka või Ungari lepib ümberpaigutamise sihtliikmesriigiga kokku kõnealuse tähtaja mõistlikus pikendamises, vastutavad Itaalia, Kreeka ja Ungari endiselt rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest kooskõlas määrusega (EL) nr 604/2013.
13. Pärast taotleja ümberpaigutamist võtab ümberpaigutamise sihtliikmesriik taotlejalt sõrmejäljed ja edastab need Eurodaci kesksüsteemi kooskõlas määruse (EL) nr 603/2013 artikliga 9 ning ajakohastab andmekogumeid kooskõlas nimetatud määruse artikliga 10, ja kui see on asjakohane, artikliga 18.

Artikkel 6

Käesoleva otsusega hõlmatud rahvusvahelise kaitse taotlejate õigused ja kohustused

1. Käesoleva otsuse rakendamisel on liikmesriikide esmaseks kohuseks lähtuda lapse huvidest.
2. Liikmesriigid tagavad, et pereliikmed, kes kuuluvad käesoleva otsuse reguleerimisalasse, paigutatakse ümber sama liikmesriigi territooriumile.
3. Enne taotleja ümberpaigutamise otsuse vastuvõtmist teavitavad Itaalia, Kreeka ja Ungari taotlejat keeles, millest taotleja aru saab või millest ta peaks kõigi eelduste kohaselt aru saama, käesolevas otsuses sätestatud ümberpaigutamismenetlusest.
4. Pärast seda, kui taotleja ümberpaigutamise otsus on vastu võetud, kuid enne tegelikku ümberpaigutamist teatavad Itaalia, Kreeka ja Ungari asjaomasele isikule kirjalikult otsusest paigutada ta ümber. Selles otsuses nimetatakse ümberpaigutamise sihtliikmesriik.
5. Rahvusvahelise kaitse taotlejalt või saajalt, kes siseneb mõne teise liikmesriigi territooriumile, mis ei ole ümberpaigutamise sihtliikmesriik, ilma et ta täidaks selles teises liikmesriigis viibimise tingimusi, nõutakse viivitamata tagasipöördumist ja ümberpaigutamise sihtliikmesriik peab selle isiku tagasi võtma.

Artikkel 7

Operatiivtugi Itaaliale, Kreekale ja Ungarile

1. Selleks et aidata Itaalia, Kreekal ja Ungaril paremini toime tulla erakordse survega, mille on nende varjupaiga- ja rändesüsteemidele tekitanud praegu nende välispiiridel valitsev suurenenud rändesurve, suurendavad liikmesriigid koostöös Itaalia, Kreeka ja Ungariga oma operatiivtuge rahvusvahelise kaitse valdkonnas asjaomase tegevuse kaudu, mida koordineerivad EASO, Frontex ja muud asjaomased asutused, eelkõige saates vajaduse korral riiklikke eksperte järgmiste tugitegevuste läbiviimiseks:
 - (a) Itaaliasse, Kreekasse ja Ungarisse saabuvate kolmandate riikide kodanike kontroll, sealhulgas nende isiku tuvastamine, neilt sõrmejälgede võtmine ja

nende registreerimine ning vajaduse korral nende rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimine ning Itaalia, Kreeka ja Ungari taotluse korral nende esmane töötlemine;

- (b) taotlejatele või võimalikele taotlejatele, kes võidakse käesoleva otsuse alusel ümber paigutada, teabe ja vajaliku eriabi andmine;
 - (c) nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisoperatsioonide ettevalmistamine ja korraldamine, kes ei ole taotlenud rahvusvahelist kaitset või kelle riigi territooriumil viibimise õigus on aegunud.
2. Lisaks lõike 1 alusel antavale toetusele ja selleks, et hõlbustada kõikide ümberpaigutamismenetluse etappide rakendamist, annavad liikmesriigid Itaaliale, Kreekale ja Ungarile vajaduse korral eritoetust asjaomase tegevuse kaudu, mida koordineerivad EASO, Frontex ja muud asjaomased asutused.

Artikkel 8

Täiendavad meetmed, mida Itaalia, Kreeka ja Ungari peavad võtma

1. Itaalia ja Kreeka esitavad [ühe kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumisest] ajakohastatud tegevuskava, pidades silmas kohustusi, mis on kehtestatud ... [kuupäev] 2015. aasta otsuse [YZY/2015] (millega kehtestatakse selgelt rahvusvahelist kaitset vajavate isikute Itaaliast ja Kreekast teistesse liikmesriikidesse ajutise ja erakorralise ümberpaigutamise mehhanism) artikli 8 lõikes 1, ja võttes arvesse vajadust tagada käesoleva otsuse nõuetekohane rakendamine.
2. Ungari esitab käesoleva otsuse jõustumise kuupäeval komisjonile tegevuskava, mis sisaldab piisavaid meetmeid varjupaiga, esmase vastuvõtu ja tagasisaatmise valdkonnas ning meetmeid nende valdkondade süsteemide suutlikkuse, kvaliteedi ja tõhususe suurendamiseks ning käesoleva otsuse nõuetekohase rakendamise tagamiseks. Ungari peab selle tegevuskava täielikult rakendama.
3. Kui Itaalia, Kreeka või Ungari ei täida lõikes 1 või 2 osutatud kohustust, võib komisjon pärast seda, kui ta on andnud asjaomasele riigile võimaluse oma seisukoha esitamiseks, teha otsuse peatada käesoleva otsuse kohaldamine kõnealuse liikmesriigi suhtes kuni kolmeks kuuks. Komisjon võib otsustada sellist peatamist ühel korral veel kuni kolme kuu võrra pikendada. Selline peatamine ei mõjuta nende taotlejate ümberpaigutamist, kes ootavad üleviimist pärast ümberpaigutamise sihtliikmesriigi artikli 5 lõike 4 kohast heakskiitu.

Artikkel 9

Tulevikus tekkivad hädaolukorrad

Kui liikmesriigis tekib hädaolukord, mille on põhjustanud kolmandate riikide kodanike ootamatu sissevool, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga võtta vastu ajutisi meetmeid asjaomase liikmesriigi toetamiseks vastavalt aluslepingu artikli 78 lõikele 3. Selliste meetmete hulka võib vajaduse korral kuuluda kõnealuse liikmesriigi ümberpaigutamises osalemise peatamine, nagu on ette nähtud käesolevas otsuses, ning võimalike kompensatsioonimeetmete kohaldamine Itaalia, Kreeka ja Ungari suhtes.

Artikkel 10
Rahaline toetus

1. Iga käesoleva otsuse kohaselt ümber paigutatud isiku eest
 - (a) saab ümberpaigutamise sihtliikmesriik ühekordselt 6000 eurot;
 - (b) saavad Itaalia, Kreeka ja Ungari ühekordselt 500 eurot.
2. Seda rahalist toetust rakendatakse määruse (EL) nr 516/2014 artiklis 18 sätestatud korra kohaselt. Erandina määrusega (EL) nr 514/2014 ettenähtud eelmaksete rahastamise korra tehakse liikmesriikidele 2016. aastal eelmakse summas, mis moodustab 50 % neile käesoleva otsuse kohaselt määratud kogueraldisest.

Artikkel 11
Koostöö assotsieerunud riikidega

Komisjoni abiga võib vastavalt Itaalia, Kreeka ja Ungari ning Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi vahel sõlmida kahepoolseid lepinguid, mis käsitlevad taotlejate ümberpaigutamist Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumilt Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi territooriumile. Kõnealustes lepingutes võetakse nõuetekohaselt arvesse käesoleva otsuse põhielemente, eelkõige neid, mis puudutavad ümberpaigutamismenetlust ning taotlejate õigusi ja kohustusi.

Artikkel 12
Aruandlus

Liikmesriikide ja asjaomaste asutuste esitatud teabe alusel annab komisjon iga kuue kuu järel nõukogule aru käesoleva otsuse rakendamise kohta.

Itaalialt, Kreekalt ja Ungarilt saadud teabe alusel annab komisjon nõukogule iga kuue kuu järel aru ka artiklis 8 osutatud tegevuskavade kohta.

Artikkel 13
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 604/2013 artiklis 44 osutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)²¹ tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 14
Jõustumine

1. Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

²¹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

2. Otsust kohaldatakse kuni [24 kuud pärast jõustumist].
3. Seda kohaldatakse isikute suhtes, kes saavad Itaalia, Kreeka ja Ungari territooriumile alates [täpne jõustumiskuupäev] kuni [24 kuud alates täpsest jõustumiskuupäevast], samuti taotlejate suhtes, kes on saabunud nende liikmesriikide territooriumile alates [üks kuu enne käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva].

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*